

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ НАУКИ І ОСВІТИ

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 102

„13 „ лютого 20¹⁹ р.

ГОЛОВУЄ: Перший заступник Голови Комітету з питань науки і освіти Співаковський О.В.

ПРИСУТНІ: члени Комітету - Кириленко І.Г., Скрипник О.О., Кремень Т.Д.; працівники секретаріату Комітету - заступник керівника секретаріату Комітету Козієвська О.І., головні консультанти: Красняков Є.В., Нестеренко Л.С., консультант Малигіна І.В.

ВІДСУТНІ: члени Комітету - Констанкевич І.М., Литвин В.М., Поплавський М.М.

ЗАПРОШЕНІ: Кобцев Михайло Валентинович - народний депутат України, Маркевич Ярослав Володимирович - народний депутат України, Світлична Юлія Олександрівна - голова Харківської обласної державної адміністрації, Рашкевич Юрій Михайлович - заступник Міністра освіти і науки України, Даниленко Світлана Василівна - заступник Міністра освіти і науки України, Шаров Олег Ігорович - генеральний директор директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України, Петришин Олександр Віталійович - президент Національної академії правових наук України, Саух Петро Юрійович - академік-секретар Відділення вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, Квіт Сергій Миронович - голова Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Євстіфеев Микита Ігорович - віце-президент Української асоціації студентів, член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Мчедлов-Петросян Микола Отарович - член Наукового Комітету Національної Ради України з питань розвитку науки і технологій, Слюсаренко Юрій Вікторович - член Наукового Комітету Національної Ради України з питань розвитку науки і технологій, Бойко Валерій Іванович - в.о. директора Українського центру оцінювання якості освіти, Єфименко Тетяна Іванівна - президент Державної навчально-наукової установи “Академія фінансового управління”, Лондар Сергій Леонідович - директор державної наукової установи “Інститут освітньої

аналітики”, Шаповалова Олена Олександрівна - директор Українського державного центру міжнародної освіти, Бакіров Віль Савбанович - ректор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, голова ради ректорів Харківського регіону, Сокол Євген Іванович - ректор Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”, Пономаренко Володимир Степанович - ректор Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, Куліков Петро Мусійович - ректор Київського національного університету будівництва і архітектури, Загірняк Михайло Васильович - ректор Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, Васильєв Анатолій Васильович - ректор Сумського державного університету, голова ради ректорів Сумського регіону, Крисоватий Андрій Ігорович - ректор Тернопільського національного економічного університету, голова ради ректорів Тернопільського регіону, Онищенко Володимир Олександрович - ректор Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, голова ради ректорів Полтавського регіону, Степаненко Сергій Миколайович - ректор Одеського державного екологічного університету, голова ради ректорів Одеського регіону, Подольський Ростислав Юрійович - в.о. ректора Луганського національного аграрного університету, Борис Микола Михайлович - проректор з науково-педагогічної роботи Національного лісотехнічного університету, Терещенко Василь Миколайович - начальник відділу досліджень та аналітики Українського центру оцінювання якості освіти, Белова Людмила Олександрівна - директор Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, президент Харківського університетського консорціуму, Мороз Віктор Дмитрович - голова Ради директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації Харківської області, директор Харківського машинобудівного коледжу, Бахрушин Володимир Євгенович - головний експерт групи “Реанімаційний пакет реформ-Освіта”. Загальна кількість учасників - понад 300 осіб.

Виїзне засідання

**(м. Харків, вул. Кирпичова, 2,
Національний технічний університет
“Харківський політехнічний інститут”)**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

**“Вища освіта України: стан законодавчого забезпечення,
проблеми та напрями реформування”.**

1. Про управління закладами вищої освіти. Проблеми та шляхи вдосконалення.
2. Про удосконалення системи фінансування закладів вищої освіти.
3. Про оцінювання якості вищої освіти і освітні вимірювання. Першочергові заходи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо аналізу якості освітньої діяльності закладів вищої освіти.

1. СЛУХАЛИ: доповідь заступника Міністра освіти і науки України Рашкевича Ю.М. та співдоповідь Першого заступника Голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського О.В. про управління закладами вищої освіти. Проблеми та шляхи вдосконалення.

В обговоренні взяли участь: Кириленко І.Г., Бакіров В.С., Кобцев М.В., Белова Л.О., Саух П.Ю., Євстіфеев М.І., Мороз В.Д.

2. СЛУХАЛИ: доповідь генерального директора директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України Шарова О.І. та співдоповідь головного експерта групи РІР-Освіта Бахрушина В.Є. про удосконалення системи фінансування закладів вищої освіти.

В обговоренні взяли участь: Куліков П.М., Скрипник О.О., Маркевич Я.В., Єфіменко Т.І., Пономаренко В.С.

3. СЛУХАЛИ: доповідь генерального директора директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України Шарова О.І. та співдоповідь обраного голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Квіта С.М. про оцінювання якості вищої освіти і освітні вимірювання. Першочергові заходи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо аналізу якості освітньої діяльності закладів вищої освіти.

В обговоренні взяли участь: Співаковський О.В., Лондар С.Л., Кремінь Т.Д., Скрипник О.О.

За результатами обговорених питань народні депутати України - члени Комітету з питань науки і освіти **ухвалили:**

1. Інформацію заступника Міністра освіти і науки України Рашкевича Ю.М., Першого заступника Голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського О.В. та Генерального директора Директорату вищої освіти і освіти дорослих Міністерства освіти і науки України Шарова О.І. взяти до відома.

2. Рекомендувати Верховній Раді України:

2.1. Прискорити розгляд проектів Законів України:

“Про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” щодо зміни системи управління закладами вищої освіти” (реєстр. № 8385 від 18.05.2018 р.);

“Про фахову передвищу освіту” (реєстр. № 8321 від 24.04.2018 р.);

“Про фахову передвищу освіту” (реєстр. № 8321-1 від 8.05.2018 р.).

2.2. Зважаючи на особливості організації освітнього процесу у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації, що передбачає одночасне навчання за освітньо-професійними програмами молодшого спеціаліста та освітніми програмами профільної середньої освіти, ініціювати внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік” щодо виключення позиції стосовно запровадження в коледжах і технікумах нормативів чисельності студентів на одного викладача.

3. Рекомендувати

3.1. Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти:

3.1.1. Створити робочу групу з доопрацювання проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” щодо зміни системи управління закладами вищої освіти” (реєстр. № 8385 від 18.05.2018 р.) з метою врахування зауважень і пропозицій Співки ректорів вищих навчальних закладів України, Ради ректорів Харківської області та інших учасників засідання для оголошення під стенограму при розгляді цього законопроекту Верховною Радою України у першому читанні.

3.2. Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення:

3.2.1. З метою створення Національного електронного інформаційного ресурсу зайнятості в максимально стислі строки після внесення розглянути проект змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” щодо обміну даними для аналізу зайнятості випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої та вищої освіти”.

4. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

4.1. На виконання п. 14 Прикінцевих положень Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік” прискорити створення єдиної електронної системи моніторингу працевлаштування випускників закладів вищої освіти та запровадження профілізації вищої освіти при формуванні державного замовлення за напрямками (спеціальностями) та визначення обсягів державного замовлення з урахуванням профільності закладів вищої освіти.

4.2. При формуванні бюджетної програми 221160 “Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики” забезпечити:

- встановлення обсягу видатків з Державного бюджету України на утримання матеріально-технічної бази закладів вищої освіти державної форми власності на рівні не меншому, ніж 3 відсотки від балансової вартості матеріально-технічної бази;

- встановлення обсягу видатків з Державного бюджету України на проведення технологічного розвитку закладів вищої освіти на рівні не меншому, ніж 10 відсотків від балансової вартості технологічного устаткування.

4.3. Запровадити окрему бюджетну програму “Дослідження, наукові та науково-технічні розробки закладами вищої освіти” зі встановленням обсягу фінансування на рівні не меншому, ніж 5 відсотків від бюджетної програми “Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики”.

4.4. Підготувати зміни до Закону України “Про вищу освіту” та інших законів України, передбачивши надання здобувачам вищої освіти пільгових кредитів за рахунок видатків Державного бюджету України та недержавних кредитів на здобуття вищої освіти з повним або частковим погашенням відсотків за рахунок видатків Державного бюджету України.

4.5. Вжити заходів щодо підвищення посадових окладів педагогічним працівникам вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації.

4.6. Підготувати зміни до Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік”, передбачивши у Державному бюджеті України видатки для Міністерства освіти і науки України на загальну суму 36 млн. грн. з метою запровадження бюджетної програми “Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти” як необхідної умови забезпечення якості вищої освіти на основі впровадження сучасних технологій навчання та новітнього змісту освіти.

5. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

5.1. Забезпечити подання на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про деякі питання запровадження індикативної собівартості”, розробленого на виконання абзацу третього пункту 14 Прикінцевих положень Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік”.

5.2. З метою організаційно-правового забезпечення практичної реалізації Закону України “Про Державний бюджет України на 2019 рік” та Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки розробити та затвердити:

- Методику розрахунку вартості підготовки одного студента;
- Методику розрахунку індексів рівнів освіти і форм здобуття освіти;
- Методику розрахунку співвідношення видатків на навчання за спеціальностями;
- Методику розрахунку чисельності окремих категорій працівників на основі норм праці;
- Зміни до чинного законодавства в частині можливості закладів вищої освіти розпоряджатися надлишком навчальних площ.

5.3. Спільно з Міністерством фінансів України, Спілкою ректорів вищих навчальних закладів України, Державною навчально-науковою установою “Академія фінансового управління” та з урахуванням висловлених зауважень і пропозицій учасниками засідання доопрацювати проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження формули розподілу обсягу видатків загального фонду державного бюджету між закладами вищої освіти на підготовку кадрів на умовах державного замовлення та забезпечення діяльності їх баз практики”.

Передбачити запровадження пілотування формули у 3-5 закладах вищої освіти.

За результатами пілотних розрахунків прийняти остаточне рішення щодо доцільності або недоцільності впровадження формульної моделі фінансування закладів вищої освіти.

5.4. Вивчити пропозиції Ради ректорів Харківської області, викладені у листі Харківської обласної державної адміністрації від 05.02.2019 р. № 01-35/945 до Комітету з питань науки і освіти (додаються) з метою внесення змін до нормативно-правових актів з питань організації проведення вступної кампанії та Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України.

5.5. Забезпечити у 2019 році фінансування Національного агентства в повному обсязі.

6. Рекомендувати Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти:

6.1. Забезпечити термінове формування структури Національного агентства, обрання галузевих експертних рад, формування експертного пулу та здійснити навчання і підготовку експертів і співробітників для якнайшвидшого запуску процесів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

6.2. Забезпечити термінову розробку та прийняття проектів пріоритетних нормативно-правових актів із забезпечення якості вищої освіти, передбачених Законом України “Про вищу освіту”:

- положення про акредитацію освітніх програм;
- вимоги до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені, розроблення порядку їх присудження спеціалізованими вченими радами закладів вищої освіти (наукових установ);
- положення про акредитацію спеціалізованих вчених рад;
- порядок скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату;
- положення про інституційну акредитацію закладів вищої освіти та порядок проведення;
- порядок акредитації незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги до системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (систем внутрішнього забезпечення якості);
- вимоги до системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги до системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо.

6.3. Розробити критерії ефективності та якості освітньої діяльності закладів вищої освіти, методику їх оцінювання, а також методологію оптимізації мережі закладів вищої освіти на основі визначених критеріїв ефективності.

6.4. Започаткувати процедури погодження Національним агентством стандартів вищої освіти та терміново реалізувати погодження стандартів вищої освіти, напрацьованих у відповідності до Законом України “Про вищу освіту” у період відсутності Національного агентства.

6.5. Започаткувати процедури встановлення відповідності діяльності закладу вищої освіти визначеним критеріям для надання, підтвердження чи позбавлення його статусу національного.

6.6. Започаткувати акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

6.7. Започаткувати інституційну акредитацію закладів вищої освіти.

6.8. Започаткувати акредитацію спеціалізованих вчених рад (спеціалізованих рад з присудження ступеня доктора мистецтва) та контроль їх діяльності.

6.9. Започаткувати процедуру скасування рішень спеціалізованих вчених рад про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату.

6.10. Започаткувати акредитацію незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

6.11. Започаткувати оцінку та сертифікацію систем забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості).

7. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України спільно з Міністерством фінансів України та Міністерством економічного розвитку і торгівлі України:

7.1. Вивчити досвід Міністерства охорони здоров'я України у частині реформи фінансування системи охорони здоров'я з метою його використання при реформуванні системи фінансування вищої освіти.

8. Рекомендувати керівникам закладів вищої освіти:

8.1. Забезпечити розробку, впровадження та вдосконалення системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості).

9. Міністерству освіти і науки України та іншим центральним органам виконавчої влади, у підпорядкуванні яких є заклади вищої освіти:

9.1. На виконання п. 14 Прикінцевих положень Закону України "Про Державний бюджет України на 2019 рік" провести інвентаризацію державного майна, яке закріплене за закладами вищої освіти на основі права господарського відання або передано їм у власність, для забезпечення його подальшого ефективного використання.

10. Направити це Рішення Кабінету Міністрів України, Міністерству освіти і науки України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України, Міністерству фінансів України, Міністерству культури України, Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству оборони України, Службі Безпеки України, Харківській обласній державній адміністрації, Харківській обласній раді, Національній академії педагогічних наук України, Спільці ректорів вищих навчальних закладів України, Всеукраїнській Раді директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, Всеукраїнській асоціації працівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

11. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Першого заступника Голови Комітету Співаковського О.В.

Рішення прийнято одногосно.

*Перший заступник
Голови Комітету*

О. СПІВАКОВСЬКИЙ

*Заступник
Голови Комітету*

І. КИРИЛЕНКО